

Keski-Suomen metsäohjelma 2026–2030

KESKI-SUOMEN METSÄOHJELMA 2026–2030

Kansikuva: Näkymä Vaajakosken Kanavuorelta länteen, Salla Laukkanen, 2023

Verkossa: [Tietoa alueellisista metsäohjelmista](#)

Sisällys

Keski-Suomen metsäohjelma 2026–2030	2
Sisällys.....	3
1 Tiivistelmä.....	5
2 Johdanto	6
2.1 Kansallinen metsästrategia alueellisten metsäohjelmien taustalla	6
2.2 Metsäohjelman laatiminen ja hyväksyminen	7
3 Toimintaympäristö	8
3.1 Metsänhoito ja metsätuhot.....	10
3.2 Monimuotoisuus ja luonnonhoito	11
3.3 Monikäyttö.....	12
3.4 Yksityistiet.....	13
3.5 Puurakentaminen	14
3.6 Metsänomistus	14
3.7 Metsäalan koulutus.....	15
4 Visio ja päämäärät	15
5 Päämäärä 1: Metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä.....	16
5.1 Toimenpide: Varmistamme puuston kasvun, tehokkaat toimet metsänhoidossa ja vahvistamme metsien kasvua.....	16
5.2 Toimenpide: Varmistamme metsien kestävä ja hyväksyttävän käytön.....	17
5.3 Toimenpide: Vahvistamme metsien monimuotoisuutta ja vastustuskykyä..	17
6 Päämäärä 2: Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä.....	18
6.1 Toimenpide: Lisäämme metsäalan toimijoiden valmiuksia elinympäristöjen aktiiviseen hoitoon ja ennallistamiseen.....	18
6.2 Toimenpide: Toimimme metsänhoidon suositusten mukaisesti metsien sopeutumiskykyä lisäten ja toimenpidevalikoimaa monipuolistamalla.....	19
6.3 Toimenpide: Edistämme talousmetsien kestävä hoitoa ja vapaaehtoista suojeleua toimijoiden välisellä yhteistyöllä	20
7 Päämäärä 3: Rakennamme kilpailukykyistä toimintaympäristöä uudistuvalle ja vastuulliselle metsäalalle sekä vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla.....	21

7.1 Toimenpide: Vahvistamme soveltavan tutkimuksen ja käytännön työn yhteyttä ja tukeudumme perustutkimukseen.....	21
7.2 Toimenpide: Toteutamme selvityksen metsien uusista ansaintalähteistä ja ekosysteemipalveluista ja teemme näkyväksi kehittyvien markkinoiden toimivuuden	21
7.3 Toimenpide: Kehitämme yhdessä uusia luonto- ja biopohjaisten tuotteita ja palveluja	22
8 Toimeenpano ja seuranta.....	23
9 Vaikutusten arviointi.....	24
9.1 Arvioinnin tulokset	24
10 Liitteet	27
Liite 1: Valtakunnallisen tilannekuvan yhteenveto	27
Liite 2: Metsätalouden kannustinjärjestelmän tavoitteet.....	30
Liite 3: Hakkuupotentiaalilaskelma maakunnittain	33
Liite 4: Hoitoehdotukset	35

1 Tiivistelmä

Keski-Suomen metsäohjelma 2026–2030 toteuttaa Kansallista metsästrategiaa. Kansallisessa metsästrategiassa määritettyjen päämäärien edistämiseen Keski-Suomessa on valittu 9 toimenpidettä.

Toimenpiteitä toimeenpannaan alueellisina kehittämis- tai tiedonvälityshankkeina, toimijoiden välisenä yhteistyönä tai toimijoiden itsenäisinä toimenpiteinä.

Jokaiselle toimenpiteelle on määritelty tavoitteet, vastuutahot, toteutuksen yhteistyökumppanit ja seurantamittarit. Jokaisen toimenpiteen vastuutahojen kanssa on käyty keskustelua toimenpiteen aktiivisesta edistämisestä ohjelman toimeenpanon käynnistyttyä vuonna 2026. Keski-Suomen metsäneuvosto seuraa ohjelman toimeenpanoa ja metsästrategian päämäärien mukaiset toimeenpanoryhmät tukevat toimenpiteiden toteutusta.

Keskeisiä alueellisia toimenpiteitä ovat muun muassa:

Metsien kestävä käyttö

- Keskitymme vaikuttavien ja oikein ajoitettujen metsänhoidon menetelmien hyödyntämiseen ja niiden käytön edistämiseen maakunnassa.
- Varmistamme, että maakunnassa pidetään yllä ja noudatetaan kestävä metsänhoidon suositusten mukaisia toimintamalleja operatiivisessa toiminnassa.

Monimuotoisuus ja sopeutuminen

- Lisäämme metsien sopeutumiskykyä monipuolistamalla käytännön metsänhoidon toimia. Samalla metsien hiilivarastoja ja -nieluja ylläpitämällä edistetään ilmastotoimia.
- Teemme toimijoiden välistä yhteistyötä talousmetsien kestävä hoidon ja vapaaehtoisen suojelun edistämiseksi.

Kilpailukyky ja osaaminen

- Vahvistamme soveltavan tutkimuksen ja käytännön työn yhteyttä ja tukeudumme perustutkimukseen
- Kehitämme metsäalalle räätälöityä innovaatio- ja yrityskehityspalvelua verkostoyhteistyönä.

Keski-Suomen metsäneuvosto edistää ja seuraa ohjelman toimeenpanoa. Ohjelman sisältöä tarkistetaan ohjelmakauden puolivälissä vuonna 2028.

2 Johdanto

Alueellinen metsäohjelma on metsälain mukainen alueen metsäalan kehittämisohjelma. Metsäkeskuslain mukaan maakunnallisen metsäneuvoston tehtävä on laatia ja hyväksyä alueellinen metsäohjelma sekä seurata ja edistää ohjelman toteuttamista. Ohjelmaa tarkistetaan tarpeen vaatiessa. Ohjelmaa laadittaessa Metsäkeskus on yhteistyössä metsäalaa edustavien ja muiden metsiä hyödyntävien tahojen kanssa.

Ohjelmassa korostuvat Keski-Suomen omat päämäärät sekä toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään. Metsäohjelman tärkein tavoite on edistää metsien monipuolista ja kestävää käyttöä ja sitä kautta hyvinvointia ja työllisyyttä maakunnassa.

2.1 Kansallinen metsästrategia alueellisten metsäohjelmien taustalla

Vuoteen 2035 ulottuva [Kansallinen metsästrategia \(KMS2035\)](#) sisältää Suomen metsäpolitiikan keskeiset linjaukset ja kuvaa metsäalan kehittämisen tahtotilan ja tärkeimmät tavoitteet. Se on elinkeinostrategia, joka huomioi niin ihmisten, ympäristön kuin taloudenkin tarpeet.

Strategia ottaa ajanmukaisesti huomioon kokonaisvaltaisen kestävän kehityksen sekä metsien merkityksen ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa.

Metsästrategian visio on ”Kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille”. Tämä saavutetaan strategian päämäärien kautta, kun

- Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla
- Metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä
- Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä
- Vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla.

Kansallisella metsästrategialla on suora yhteys alueellisiin metsäohjelmiin, kun sen päämäärät on otettu myös alueellisten metsäohjelmien päämääriksi. Alueellinen metsäohjelma tukee Kansallisen metsästrategia 2035:n toteuttamista maakunnallisella tasolla maakunnan oman tilanteen, tarpeen ja tavoitteiden mukaisin toimenpitein.

2.2 Metsäohjelman laatiminen ja hyväksyminen

2.2.1 Laatimisprosessi Keski-Suomessa

Keski-Suomen metsäohjelman laatiminen käynnistyi metsäneuvoston kokouksessa vuoden 2024 elokuussa. Kokouksessa päätettiin kolmen valmisteluryhmän perustamisesta. Ryhmiin valittiin jäsenet Keski-Suomen metsäneuvostosta ja alueen muista sidosryhmistä.

Valmisteluryhmien aihepiireiksi päätettiin Metsien kasvu, Elonkirjoa talousmetsissä sekä Metsäalan uudistuminen ja kilpailukyky.

Loppuvuodesta 2024 laadittiin myös Keski-Suomen metsäalan nykytila-analyysi, jonka toteuttivat Metsäkeskuksen asiantuntijat. Valmisteluryhmien jäsenille suunnattu ennakkokysely oli avoinna 13.–20.1.2025. Valmisteluryhmien jäsenet vastasivat valmisteluryhmien aihepiireihin liittyvään ennakkokyselyyn tammikuun aikana.

Kullekin valmisteluryhmille järjestettiin keväällä 2025 kaksi työpajapäivää Jyväskylässä. Metsien kasvu kokoontui 27.1. ja 30.3., Metsäalan uudistuminen ja kilpailukyky kokoontui 28.1. ja 1.4. ja Elonkirjoa talousmetsissä oli koolla 29.1. ja 2.4. Valmisteluryhmien jäsenillä oli käytössään Keski-Suomen nykytila-analyysi ja ennakkokyselyn tulokset.

Valmisteluryhmä keskusteli ensimmäisenä työpajapäivänä tammikuussa Kansallisen metsästrategian 2035 päämääriin liittyen siitä, mikä päämäärissä on alueella tärkeintä ja millaisilla konkreettisilla toimenpiteillä päämäärä on mahdollista saavuttaa. Ryhmä luonnosteli keskustelun pohjalta konkreettisia toimenpide-ehdotuksia. Metsäneuvosto teki päätöksiä toimenpiteiden toteuttamisen priorisoinneista kokouksessaan 17.2.

Toisina työpajapäivinä maalis-huhtikuussa valmisteluryhmät tarkensivat ja yhdistelivät toimenpiteitä. Pohdittavana olivat myös toimenpiteiden vastuutahot, yhteistyökumppanit, seurantamittarit ja rahoitus.

Keski-Suomen metsäneuvosto hyväksyi valmisteluryhmien esittämät 9 toimenpidettä pienin muutoksin kokouksessaan 12.5.2025.

Ohjelman tueksi laadittiin luonnosvaiheessa erillinen vaikutusten arviointi, jonka toteutti elokuussa 2025 kokoontunut Keski-Suomen ympäristövaikutusten arviointiryhmä. Ryhmän kommentit ja muistio huomioitiin metsäohjelman kirjoitustyössä.

2.2.2 Hyväksyminen Keski-Suomessa

Keski-Suomen metsäneuvosto hyväksyi metsäohjelman luonnosversion kokouksessaan 1.9.2025. Luonnosversio lähetettiin lausuntokierrokselle 17.09.2025–15.10.2025 väliseksi ajaksi. Ohjelmaluonnosta tarkennettiin ja muokattiin saatujen lausuntojen perusteella. 1.12.2025 Keski-Suomen metsäneuvosto hyväksyi lausuntojen pohjalta päivitetyn luonnoksen.

Keski-Suomen metsäneuvosto hyväksyi Keski-Suomen metsäohjelman 10.12.2025.

2.2.3 Alueellisen metsäohjelman toteutus

Keskeisiä toimenpiteiden toteuttajia ovat Keski-Suomen alueella toimivat metsäalan palveluntarjoajat, metsänomistajat ja Suomen metsäkeskus. Alan palveluntarjoajilla tarkoitetaan suuria, keskikokoisia ja pieniä toimijoita, jotka tarjoavat perinteisiä metsäpalveluja ja kasvavassa määrin myös luonnonhoidon ja monimuotoisuuden edistämisen palveluja. Keski-Suomen liitto ja Keski-Suomen elinvoimakeskus toimivat muun muassa rahoittajan roolissa toimenpiteiden mahdollistajina ja toimintaympäristön kehittäjinä. Hallinnollisissa asioissa yhteistyötä tehdään eri viranomaisten kesken. Toimenpidekohtaisesti kerrotaan muista mahdollisista toteuttajista.

Keski-Suomen metsäneuvosto edistää ja seuraa toimenpiteiden toteutumista. Metsäneuvoston jäsenten edustamilla organisaatioilla on ollut valmistelun aikana Metsäkeskuksen lisäksi mahdollisuus vaikuttaa ja samalla sitoutua tulevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Siksi näillä organisaatioilla on keskeinen rooli ohjelman toteutuksessa.

3 Toimintaympäristö

Valtakunnallinen tilannekuva

Metsäkeskuksen asiantuntijat tuottivat metsäneuvostoille ja ohjelmien valmisteluryhmille valtakunnallisen metsäalan tilannekuvan PESTEL-analyysillä ohjelmien laatimisen ja alueiden tilannekuvien laatimisen tueksi. [Analyysin tiivistelmä on liitteessä 1.](#)

Keski-Suomen tilannekuva

Keski-Suomi on monipuolinen metsäbiotalousmaakunta. Maakunnassa on suuria tehdaskonserneja Äänekoskella ja Jämsänjokilaaksossa. Puutuoteteollisuuteen liittyviä sahoja on Toivakassa, Hankasalmella, Pihtiputaalla, Viitasaarella ja Multialla. Karstulassa ja Saarijärvellä toimii hirsirakentamisen yrityksiä ja uusia tuotteita sellusta kehitetään Äänekosken ja Jyväskylän seudulla. Muita puualan

yrityksiä on mm. Viitasaarella, Konnevedellä, Jyväskylässä sekä Hankasalmella. Saarijärvellä on luonnontuotealan edelläkävijäyritys ja maakunnassa on runsaasti matkailualan yrityksiä

Metsäbiotalouden suurimpia toimialoja Keski-Suomessa ovat massa- ja paperiteollisuus sekä puutuotteet. Aluetalouteen, metsien käyttöön ja monimuotoisuuteen liittyviä tunnuslukuja Keski-Suomesta on esitetty alla taulukossa 1.

Tilannekuva	Keski-Suomi	Suomi
Aluetalous	Keski-Suomi	Suomi
Metsäalan osuus maakunnan koko talouden		
...tuotoksesta, %	14,7	6,5
...bruttoarvonlisästä, %	11,3	4,4
...työllisistä	4,0	2,4
...investoinneista	3,2	4,0
Metsäalan työlliset, hlö	4 689	66 100
Puun myyntitulot, 1000 €	268 402	2 849 659
Metsien käyttö	Keski-Suomi	Suomi
Metsäalaa maapinta-alasta, %	85	86
Yksityismetsien osuus, %	65	51
Metsän kasvu, milj. m ³	8,3	103
Puuston keskikasvu, m ³ /ha/v	6,2	4,5
Suurin ylläpidettävä hakkuusuunnite, milj. m ³	7,0	79,8
Käyttö, markkinahakkuut, milj. m ³	6,4	75,1
Monimuotoisuus	Keski-Suomi	Suomi
Lakiin perustuvan suojelun pinta-ala, 1000 ha	48,4	2474
Lakiin perustuvan suojelun osuus, %*	3,7	10,8
Monimuotoisuus, 1000 ha	20,8	502,3
Monimuotoisuus, %	1,6	2,2
Rajoitettu käyttö, 1000 ha	8,9	410,5
Rajoitettu käyttö, %	0,7	1,8
Kuolleen puun määrä, m ³ /ha	4,2	6,9

Aluetalous-osion tietolähde: [Rahaa ja työtä metsistä -verkkopalvelu](#) (Tilastokeskuksen aineisto) 17.6.2025

Metsien käyttö -osion tietolähde: [Luonnonvarakeskus, metsävarat](#) 17.6.2025

Monimuotoisuus-osion tietolähde: [Luonnonvarakeskus, metsien suojelu](#) 19.11.2025.

- **Lakiin perustuvan suojelun pinta-ala: luokat 1A+1B+1C lakisääteiset suojelualueet (metsä- ja kitumaalla)*
- *Monimuotoisuus: luokat 2A+2B talousmetsien monimuotoisuuden suojelukohteet (metsä- ja kitumaalla)*
- *Rajoitettu käyttö: luokka 3 luontoarvojen suojelua tukevat metsät, muut erityisalueet ja -kohteet, rajoitettu metsätaloustuotto (metsä- ja kitumaalla)*

3.1 Metsänhoito ja metsätuhot

Noin 83 % Keski-Suomen metsien pienistä ja varttuneista taimikoista on metsänhoidolliselta tilaltaan hyviä ja tyydyttäviä. Välttävien ja vajaatuottoisten osuus oli noin 17 %. Toteutuneet taimikoiden ja nuorten metsien hoitomäärät sekä ensiharvennukset ovat olleet alueellisen metsäohjelman tavoitetasoa alhaisemmat. Taimikon varhaishoitoa on tehty keskimäärin viimeisen viiden vuoden aikana noin 6 010 ha/v, taimikon- sekä nuoren metsän hoitoa noin 10 000 ha/v ja ensiharvennuksia 11 680 ha/v, kun alueellisen metsäohjelman (2021–2025) tavoitteet olivat varhaishoidolle 10000 ha/v, taimikon- sekä nuoren metsän hoidolle 21 000 ha/v ja ensiharvennuksille 22 000 ha/v. On tärkeää varmistaa, että metsänhoidon ja puunkorjuun resursseja on riittävästi tarjolla.

Maanmuokkausmenetelmistä valtamenetelmä oli vuonna 2023 mätästys (88 %) ja istutetuista puulajeista yleisin oli kuusi (65 %). [Luke Tilastotietokanta, SVT: Luonnonvarakeskus, Metsänhoito- ja metsänparannustyöt, KESKI-SUOMEN metsäohjelma 2021–2025.](#)

Eri asteisia tuhoja on havaittu 37 prosentilla metsämaata, vakavien tuhojen osuuden ollessa 4 prosenttia tuhoalasta. [Luke Tilastotietokanta VMI13](#). Viimeisen viiden vuoden aikana merkittävimmät tuhonaiheuttaja metsänkäyttöilmoituksilla ilmoitetuissa tuhohakkuissa on ollut myrsky- ja lumituhot, hyönteis- ja sienituhosta johtuvien hakkuiden ollessa vielä maltillisia. Sieni- ja hyönteistuhot ovat kuitenkin hyötyneet viime vuosien kuumista ja kuivista kesistä ja niiden vuosittaiset tuhohakkuilmoitukset ovatkin moninkertaistuneet viimeisen viiden vuoden aikana.

Hirvieläinten aiheuttamia vuonna 2024 inventoituja metsävahinkoja korvataan Keski-Suomessa vuonna 2025 76 000 euroa. Korvausmäärä nousi merkittävästi edellisvuodesta. Metsänkasvatuksellisesti kestäväksi hirvikantatavoitteeksi on yleisesti katsottu luokkaa 2,5 hirveä tuhatta hehtaaria kohti.

Keski-Suomessa alueellinen riistaneuvosto päätti hirvitavoitteista sen toimivaltaan kuuluvien hirvitalousalueiden osalta. Kaikilla kolmella hirvitalousalueella (Keski-

Suomi – Pohjois-Savo, Keski-Suomi 1 ja Keski-Suomi 2) tavoitellaan vuosille 2024–2026 hirvitiheyttä 2,7–3,2 hirveä tuhatta hehtaaria kohti.

Suomen Metsäkeskus on kehittänyt metsätuhojen seurantaan kaukokartoitusaineistojen pohjalta ja toteuttaa viestintää metsäomistajille asiaan liittyen.

[Metsätuhot](#) | [Metsäkeskus](#).

3.2 Monimuotoisuus ja luonnonhoito

Keski-Suomessa on tunnistettu tarve kehittämishankkeille, joissa edistetään valuma-aluelähtöistä vesiensuojelun suunnittelua ja tehokkaiden vesiensuojelutoimien käyttöä. Elinympäristöjen tilan parantaminen on keskeinen tavoite arvokkaimpien luontokohteiden suojelun rinnalla.

Metsäluonnon hoidon edistämiseen tarkoitetuilla tukivaroilla toteutetaan [METSO-suojeluohjelmaa](#) ja [Helmi-elinympäristöohjelmaa](#) sekä [vesienhoidon toimenpideohjelmaa](#).

Vapaaehtoiset toimet ovat toivottavia luonnonsuojelun lisäämisessä ja ekologisiin tavoitteisiin pyrkimisessä. Keski-Suomen ELY-keskukselle on 2008–2025 tarjottu Metso-ohjelmaan suojeltavaksi 11 500 hehtaaria. Näistä 7400 hehtaaria on suojeltu ja 1500 hehtaaria on jonossa. Valtaosa toteumasta on pysyvää suojelua. Keski-Suomessa ohjelman tärkeimmät elinympäristöt ovat monimuotoisuudelle merkittävät kangasmetsät ja suot. Nämä kattavat Metso-ohjelman tavoitteesta 85 prosenttia. Ohjelman toteutus noudattelee varsin tarkasti ennalta asetettuja tavoitteita. Keski-Suomen maakunnassa vapaaehtoisesta suojelusta (Metso- ja Helmi-ohjelmat) vastaa jatkossa Keski-Suomen elinvoimakeskus. METSO-ohjelman seuraava kausi on vuodet 2026–2040. Tätä uutta ohjelmakautta valmistellaan parhaillaan

Metsäkeskuksen luonnonhoidon suunnitelman keskeisiä päämääriä ovat ympäristötukien käytön ja toimijavalmistelu lisääminen sekä luonnonhoitohankkeiden määrän lisääminen. Luonnonhoitohankkeisiin kuuluvat sekä metsänomistajalähtöiset että Metsäkeskuksen hankehaun kautta toteutettavat työt. Luonnonhoitohankkeita edistetään muun muassa purkamalla hankkeiden toteuttamisen esteitä.

Metsäkeskuksen luontotiedon perusteella mm. ympäristötukeen soveltuvia ja tiedossa olevia potentiaalisia elinympäristöjä on metsälailla turvatuissa ja muissa arvokkaissa elinympäristöissä noin 4 500 ha. Elinympäristötieto ei ole kattavaa ja tukikelpoisiakohteita löytyy ja kehittyy ajan kanssa lisää. Vuosina 2025–2030

erääntyy noin 600 ha ympäristötukisopimuksia. Ympäristötukien kehitystä voi seurata [Metsäkeskuksen luonnonhoidon varojen käytön raportilta \(PowerBI\)](#).

Luonnonhoidon resurssit ja tavoitteet alueella

Liitteessä 2 esitetään metsäluonnonhoidon edistämisen tukivarojen käytön suunnitelma ja tavoitteet.

Luonnonhoidon toteutuksen vastuun siirryttyä yhä enemmän metsäalan palveluntarjoajille, Keski-Suomessa on tarpeen lisätä toimijoiden valmiuksia luonnonhoitohankkeiden tarjoamiseksi metsänomistajille. Keskeistä on myös koulutus luonnonhoidon suunnittelusta ja toteutuksesta sekä metsänomistajien tietoisuuden lisäämistä luonnonhoidon ja suojelun mahdollisuuksista.

Esimerkkinä alueella jo olevasta toiminnasta on Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry on 2025 käynnistänyt Saarijärven vesistöreititin valuma-alue talkkari hankkeen, joka toteutetaan vuosina 2025–2027. Hankkeessa on tavoitteena neuvoa, opastaa ja aktivoida maanomistajia, toiminnanharjoittajia ja alueen kuntia valuma-alue lähtöiseen vesienhoitoon ja kunnostamistoimiin. K-SVY on saanut rahoituksen myös KEURUS-3-hankkeelle, jossa edistetään Keuruselän valuma-alueella tehtäviä hoito- ja kunnostustoimia.

Pohjois-Päijänteen Helmi-keskittymä voi toimia hyvänä kohdealueena em. tavoitteita tukevalle kehittämishankkeelle.

Kansallinen ennallistamissuunnitelma valmistuu elokuuhun 2026 mennessä. Sen suuntaviivat voidaan huomioida alueellisen metsäohjelman välitarkastuksessa.

3.3 Monikäyttö

Metsät tarjoavat puunmyyntitulojen ohella myös monia erilaisia mahdollisuuksia. Metsiä voidaan hyödyntää kestävästi monenlaisista lähtökohdista, ja erilaisia tavoitteita painottaen. Metsästys, marjojen, sienten ja muiden luonnontuotteiden keruu on tärkeä osa metsien monikäyttöä. Puustoltaan ja rakenteeltaan monipuoliset metsät ylläpitävät hyviä keruumahdollisuuksia. [Metsien monikäyttö – Metsänhoidon suosituksia](#). Myös esimerkiksi metsästysmatkailu ja kylätapahtumat ja lähimetsien huomioiminen edistävät metsien monikäyttöä. Riista voidaan huomioida metsätaloudessa lisäämällä sekapuustoisuutta ja suojatiheiköitä sekä suosimalla peitteistä metsäkäsittelyä sille soveltuvilla kohteilla.

Maakuntakaava ratkaisee maakunnalliset maankäytön kysymykset ja ohjaa kuntien kaavoitusta ja sen pohjalta laaditaan yksityiskohtaisemmat yleiskaavat ja asemakaavat kunnissa. Kaavoituksen tulee mahdollistaa metsätalouden harjoittaminen ja sovittaa yhteen eri maankäyttömuodot.

3.4 Yksityistiet

Yksityistiet muodostavat Suomen tiestön hiussuoniston. Yksityisteillä on suuri merkitys maaseudun elinkeinoelämän elinvoimaisuuteen. Esimerkiksi hakattavasta puutavarasta noin 90 % lastataan rekan kyytiin yksityistien varrelta. Koko liikenneverkon toimivuus ovat tärkeitä maakuntamme teollisuudelle ja myös vientiteollisuudelle. Maakunnan sisäiset toimivat liikenneyhteydet pitävät koko maakunnan elinvoimaisena ja mahdollistavat työssäkäynnin joka puolelta Keski-Suomea. Yksityisteiden kunnosta on huolehdittava metsien omistusrakenteen muuttuessa.

Yksityisteillä on merkittävä rooli myös vapaa-ajan liikennöinnissä (Metsäkeskus 2025).

[TIESIT](#)-hankkeen kartoituksessa selvitettyt kuntoluokitukset on esitetty taulukossa 2 ja 3 Keski-Suomen yksityisteille ja silloille. Huonon luokituksen perusparannusta vaativia yksityistiekilometrejä on Keski-Suomessa 5255 km. Tyydyttävän tason yksityistiekilometrejä on 4987 km. Tälle osuudella on kunnostuskohteita sekä tehostetun kunnossapidon tarvetta.

Keski-Suomi	Hyvä, % (km)	Tyydyttävä, % (km)	Huono, % (km)
Yksityistiet, yhteensä 17 665 km	42 % (7 423 km)	28,2 % (4 987 km)	29,8 % (5 255 km)

Taulukko 2. TIESIT-hankkeen yksityisteiden kuntokartoituksen tulokset Keski-Suomessa. Taulukon tiedot haettu 30.6.2025.

Keski-Suomi	Hyvä, % (kpl)	Tyydyttävä, % (kpl)	Huono, % (kpl)	Erittäin huono, % (kpl)
Sillat, yhteensä 452 kpl	50 % (228 kpl)	38 % (179 kpl)	10 % (42 kpl)	2 % (9 kpl)

Taulukko 3. TIESIT-hankkeen siltojen kuntokartoituksen tulokset Keski-Suomessa. Taulukon tiedot haettu 30.6.2025.

Panostukset infrastruktuuriin edistävät muun muassa puukauppaa ja puuta käyttävän teollisuuden toimintaedellytyksiä, metsien hoitotöitä, metsien monipuolista hyödyntämistä, pelastustehtävien suorittamista, virkistyskäyttöä ja luontomatkailua sekä muuta maaseudun elinkeinotoimintaa

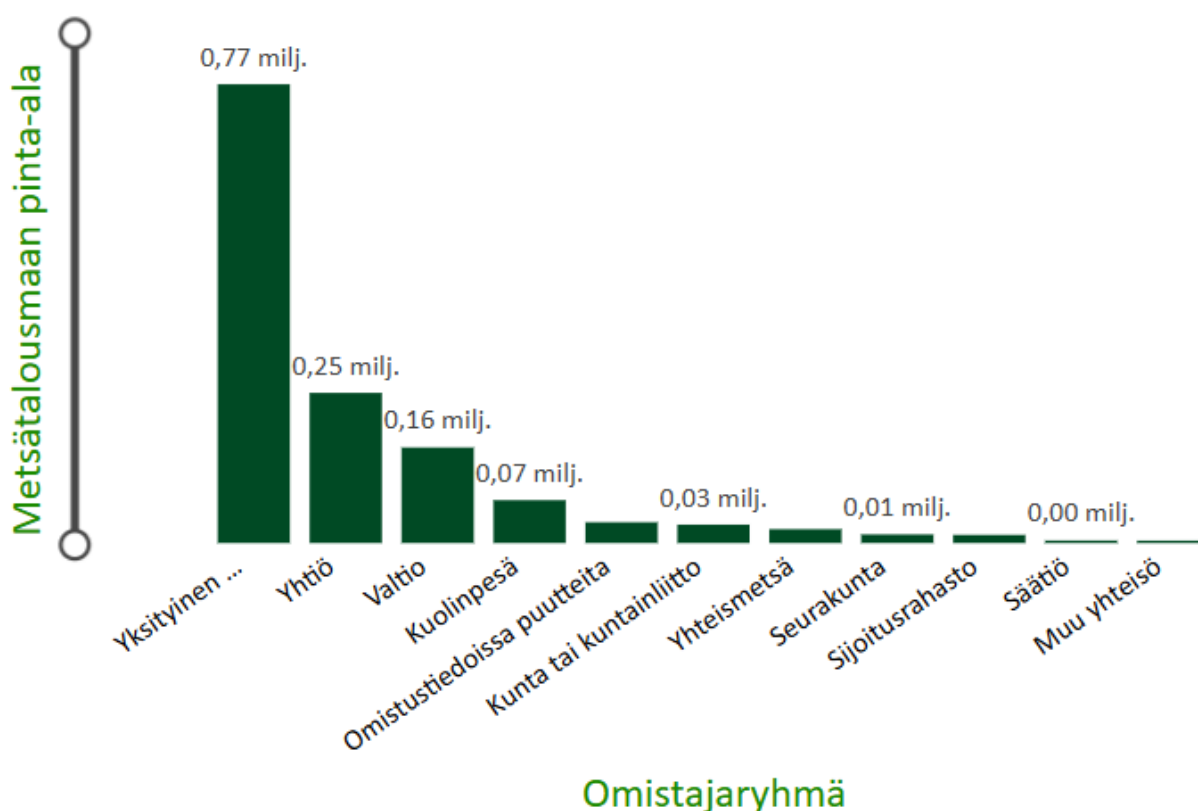
3.5 Puurakentaminen

Keski-Suomen strategiassa puurakentaminen on tärkeä osa bio- ja kiertotaloutta, joka on yksi kasvun ja innovaatiotoiminnan kärjistä. Keski-Suomi onkin aiemmin toiminut teollisen puurakentamisen edelläkävijöiden joukossa mutta on nykyään jäämässä jälkeen volyymien ja erikoistuneen tuotantotoiminnan suhteen.

Edellytykset teollisen puurakentamisen ympärille rakentuvan liiketoimintaekosysteemin kehittymiselle ovat kuitenkin hyvät, koska maakunnan mittavat metsävarat sekä merkittävä metsä- ja puutuoteteollisuus tarjoavat sille hyvän toimintaympäristön.

3.6 Metsänomistus

Yksityiset metsänomistajat (yksityiset henkilöt) omistavat Keski-Suomen metsätalousmaan pinta-alasta noin 56 %. Keskimääräinen yksityisen metsänomistuksen pinta-ala on noin 31 ha.

Kuva 1. Metsämaan omistus Keski-Suomessa. [Luke Tilastotietokanta VMI13](#). Tiedot haettu 1.7.2025

Omistusrakenteessa polarisaatiokehitys jatkunee, minkä seurauksena isot metsänomistajat pyrkivät lisäämään metsänomistustaan ja pieniä metsätiloja muodostuu yhä enemmän perinnönjakojen ym. seurauksena. Metsätilojen

pirstoutumiskehityksen pysäyttäminen edellyttäisi kuitenkin selkeitä ohjaavia toimenpiteitä.

Yhteismetsäomistusta on noin 1,6 % Keski-Suomen metsäpinta-alasta.

Yhteismetsäomistusta lisäämällä tuetaan aktiivista sekä suunnitelmallista metsien käyttöä. Yhteismetsäomistus on ollut ja tulee olemaan tasaisessa hienoisessa kasvussa, mutta siinäkin tarvittaisiin vauhdittavia toimenpiteitä.

3.7 Metsäalan koulutus

Jyväskylän ammattikorkeakoulun biotalousinstituutissa voi valita metsäluonto- ja ilmasto-opintoja valinnaisena. Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopistosta valmistuu metsureita ja metsäenergian tuottajia. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia kouluttaa yhdistelmäajoneuvo- ja metsäkoneenkuljettajia ja -asentajia sekä metsäalan perustutkintoa. Jyväskylän yliopistosta valmistuu biologeja pääaineenaan ekologia- ja evoluutiobiologia sekä ympäristötieteet. Myös Kemian laitokselta valmistuvat ja uusi tietotekniikan DI-koulutus palvelevat metsäbiotaloutta.

4 Visio ja päämäärät

Visio 2030

Moniarvoiset metsät tuovat kasvavaa elinvoimaa ja hyvinvointia keskisuomalaisille.

Visiossa:

- Moniarvoiset metsänomistajat tuottavat puuta ja muita palveluja ja hoitavat metsiään aktiivisesti.
- Teollisuuden puuraaka-aineen käyttö turvataan hyödyntämällä metsiä vastuullisesti. Metsät ovat keskeinen osa elinvoimaamme myös tulevaisuudessa.
- Maakunnan korkea hakkuutaso edellyttää voimakasta panostusta talousmetsien ekologisen kestävyysparantamiseen.
- Metsien käsittelytapoja monipuolistetaan ja talousmetsien luonnonhoidon keinoja hyödynnetään ja suojelupinta-alaa lisätään

- Keski-Suomessa uusiutuvien raaka-aineiden käyttö pyritään suuntaamaan korkeamman jalostusasteen tuotteisiin. Innovatiivisia jatkojalostustuotteita kehitetään.

Päämäärät

Keski-Suomen metsäohjelma tavoittelee alueellisesti Kansallisen metsästrategian 2035 päämääriä:

- Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla.
- Metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä.
- Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä sekä vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla.

5 Päämäärä 1: Metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä

5.1 Toimenpide: Varmistamme puuston kasvun, tehokkaat toimet metsänhoidossa ja vahvistamme metsien kasvua

Keskitymme vaikuttavien ja oikein ajoitettujen metsänhoidon menetelmien hyödyntämiseen ja niiden käytön edistämiseen maakunnassa.

Keskisuomalaisen metsäalan ammattilaisten ja metsänomistajien tekemät vallinnat metsänhoidon toimenpiteiksi ja niiden oikea ajoitus vaikuttavat ratkaisevasti metsien kasvuun sekä metsäluonnon tilan säilyttämiseen ja parantamiseen.

Metsänhoitotoimenpiteiden vaikutuksista viestitään metsänomistajille ja heitä neuvotaan niiden tarkoituksenmukaisessa toteuttamisessa. Huolehditaan, että puuntuotantoon saatavilla olevat tuet hyödynnetään ja että niitä on saatavilla myös tulevaisuudessa.

Toimenpide ajoittuu koko ohjelmakaudelle 2026–2030.

5.1.1 Vastuutahot ja seurantamittarit

Keskeiset vastuutahot: keskisuomalaiset metsäalan ammattilaiset. Suur- ja institutionaaliset metsänomistajat. Metsähallitus. Metsänomistajille kohdistettua viestintää toteutetaan Metsäkeskuksen ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun yhteisessä Tieme-hankkeessa 2025–2027.

Keskeiset seurantamittarit:

1. Maakunnalliset suurimmat ylläpidettävissä olevat aines- ja energiapuun hakkuukertymääräarviot (Luonnonvarakeskuksen tilastopalvelu ja Metsäkeskuksen metsävaratieto, toteutuneet hakkuut ja [hakkuupotentiaalilaskelma \(liite 3\)](#)).
2. Taimikonhoito ja lannoituspinta-alat (Hoitoehdotukset (liite 4), Metsäkeskuksen metsävaratieto, Luonnonvarakeskus)
3. [Alueellisen metsäohjelman seuranta \(PowerBI\)](#)

5.2 Toimenpide: Varmistamme metsien kestävän ja hyväksyttävän käytön

Varmistamme, että maakunnassa pidetään yllä ja noudatetaan kestävän metsänhoidon suositusten mukaisia toimintamalleja operatiivisessa toiminnassa.

Tavoitteena on

- pidentää metsän kiertoaikoja maltillisesti
- edistää metsäsertifiointia maakunnassa
- kertoa metsien kestävää käyttöä edistävästä toimista.

Metsänhoidon suositusten mukaisesta toiminnasta kertominen ja kestävyyttä edistävien toimien näkyväksi tekeminen edistävät metsien käytön hyväksyttävyyttä. Näkyvyyttä edistetään viestimällä aktiivisesti aiheista.

5.2.1 Vastuutahot ja seurantamittarit +

Keskeiset vastuutahot: Maakunnan puunhankkijat, metsähoitoyhdistykset ja puunkorjuuyritykset. Suur- ja instituutionaaliset metsänomistajat. Metsähallitus. Metsäomistajille kohdistettua viestintää toteutetaan Metsäkeskuksen ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun yhteisessä Tieme-hankkeessa 2025–2027.

Keskeiset seurantamittarit:

1. Joutuisa ja tehokas metsänuudistaminen tavoitelluille puulajeille ([Alueellisen metsäohjelman seuranta \(PowerBI\)](#))
2. Sertifiointiin piirissä olevien metsien pinta-ala

5.3 Toimenpide: Vahvistamme metsien monimuotoisuutta ja vastustuskykyä

Tavoitteenamme on varmistaa metsien monipuolinen ja -muotoinen käyttö sekä vahvistaa metsien monimuotoisuutta ja vastustuskykyä tuhoille.

Monimuotoisuutta ja vastustuskykyä vahvistetaan alueella

- lisäämällä peitteistä metsänkäsittelyä soveltuvilla turvemaakohteilla
- lisäämällä männyn ja kuusen sekaviljelyä
- hyödyntämällä luontaisesti syntyneitä taimia sekapuustona
- ylläpitämällä lehtisekapuustoa taimikonhoidossa ja harvennushakkuissa.

5.3.1 Keskeiset vastuutahot ja seurantamittarit

Keskeiset vastuutahot: Metsäteollisuus, Puun hankkijat, metsänhoitoyhdistykset ja puunkorjuuyritykset. Suur- ja instituutionaaliset metsänomistajat. Metsähallitus.

Keskeiset seurantamittarit:

1. Sekapuustoisuus taimikoissa ([Alueellisen metsäohjelman seuranta \(PowerBI\)](#), toimijoiden omavalvonta ja tähän liittyvä raportointi).
2. Jatkuvan kasvatuksen hakkuiden prosentuaalinen osuus kaikista suometsien hakkuista (MKI, vertailuvuosi 2024, mittari nouseva trendi), toimijoiden omavalvonta ja tähän liittyvä raportointi

6 Päämäärä 2: Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä

6.1 Toimenpide: Lisäämme metsäalan toimijoiden valmiuksia elinympäristöjen aktiiviseen hoitoon ja ennallistamiseen

Lisäämme toimijoiden valmiuksia luonnonhoitohankkeiden tarjoamiseksi metsänomistajille.

Luonnonhoitohankkeilla pyrimme parantamaan luonnon monimuotoisuutta ja tarvittaessa palauttamaan elinympäristöjen erityispiirteitä.

Toimijoita pyritään sitouttamaan neuvontatarjontaan tarjoamalla heidän työnsä tueksi käytännönläheisiä malleja luonnonhoidon edistämiseen. Monimuotoisuutta ja luonnon elinvoimaa lisääviä palveluiden tarjotaan osana toimijoiden normaalia asiointia metsänomistajien kanssa.

Metsien rakennepiirteitä ja monimuotoisuutta siihen soveltuvilla kohteilla yksityismetsissä lisätään tukemalla metsänomistajien tietoutta luonnonhoidosta osana metsänhoidon toimia ja ympäristötuen mahdollisuuksista.

Metsänomistajien tietoisuutta luonnonhoidosta edistetään Suomen metsäkeskuksen hankkeessa 2025–2027 (TIEME – Tiedolla johtaminen ilmastoviisaan, luonnon monimuotoisuuden ja metsätuhoriskit huomioivan metsänhoidon edistämisen työkaluna).

Metsäkeskus toteuttaa luonnonhoitoaiheisen tiedonvälityshankkeen, joka keskittyy toimijoiden luonnonhoidon palveluiden tarjoamisen valmiuksien parantamiseen sekä luonnonhoidon uusien toteutusmallien pilotointiin. Tämä hanke (ENNE-ennallistamalla elinvoimaa Päijänteen luontohelmille) käynnistyy 2026 alusta.

6.1.1 Keskeiset vastuutahot ja seurantamittarit

Keskeiset vastuutahot: Suomen metsäkeskus. Tieme-hanke, ENNE-hanke, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia, puun hankkijat, metsänhoitoyhdistykset, Keski-Suomen elinvoimakeskus, Keski-Suomen Kylät ry.

Keskeiset seurantamittarit:

1. Luonnonhoidon koulutustilaisuuksien osallistujamäärä (lukumäärä) (ENNE-ennallistamalla elinvoimaa Päijänteen luontohelmille-tiedonvälityshankkeen tilaisuudet/hankkeiden tavoitteet)
2. Metka tuella toteutettujen luonnonhoitohankkeiden määrä maakunnassa (ha/v, SMK metka)
3. Ympäristötuen myöntömäärät euroina (SMK ympäristötukisopimukset tukisopimukset, kpl/v, SMK metka)

6.2 Toimenpide: Toimimme metsänhoidon suositusten mukaisesti metsien sopeutumiskykyä lisäten ja toimenpidevalikoimaa monipuolistamalla

Lisäämme metsien sopeutumiskykyä monipuolistamalla käytännön metsänhoidon toimia. Samalla metsien hiilivarastoja ja -nieluja ylläpitämällä edistetään ilmastotoimia.

Edistettäviä käytännön metsänhoidon toimia ovat:

- Sekametsäisyyttä ja metsien rakennepiirteitä lisätään.
- Kasvupaikalle valitaan sille soveltuva puulajisekoitus.
- Hakkuutapoja monipuolistetaan ja jatkuvapeitteistä metsien käsittelyä edistetään sille sopivilla kasvupaikoilla ja erityisesti turvemailla.

6.2.1 Keskeiset vastuutahot ja seurantamittarit

Keskeiset vastuutahot: Suomen metsäkeskus ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu, (TIEME-hanke), Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia, Pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskus POKE, puun hankkijat, Metsänhoitoyhdistykset, Keski-Suomen elinvoimakeskus, Metsähallitus.

Keskeiset seurantamittarit:

1. Kuolleen puuston keskitilavuus (m³/ha, Luonnonvarakeskus, Suomen metsäkeskuksen luonnonhoidon mittarit)
2. Sekapuustoisuus % (monimuotoisuudelle arvokkaan lehtipuun määrä, Luonnonvarakeskus, Suomen metsäkeskuksen luonnonhoidon mittarit)
3. Turvemaiden jatkuvapeitteinen kasvatus lisääntyä, (ha; MKI-tieto)

6.3 Toimenpide: Edistämme talousmetsien kestävää hoitoa ja vapaaehtoista suojelua toimijoiden välisellä yhteistyöllä

Teemme yhteistyötä talousmetsien kestävä hoidon ja vapaaehtoisen suojelun edistämiseksi.

Toimijoiden välistä tiedonkulkua edistetään ja yhteistyötä pidetään yllä maakunnallisen tiedonvälityshanketoiminnan kautta.

Vesien ja maaperän suojelua toteutetaan käytännön metsien hoidon toimenpiteissä. Erityistä huomiota kiinnitetään vesistöjen varsilla sijaitseviin kohteisiin, joille jätetään vaihtelevan levyiset suojakaistat ja -vyöhykkeet.

6.3.1 Keskeiset vastuutahot ja seurantamittarit

Keskeiset vastuutahot: Suomen metsäkeskus, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia, puun hankkijat metsänhoitoyhdistykset, puunkorjuuyritykset, Keski-Suomen elinvoimakeskus, Uudenmaan elinvoimakeskus, Lupa- ja valvontavirasto, Pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskus POKE.

Keskeiset seurantamittarit:

1. Luonnonvarakeskuksen Metsien suojelu -tilasto (Metsien suojelu suojeluluokittain; ha)
2. [Vesienhoidon toimenpideohjelman](#) keskeisimmät metsätalouden tavoitteet (-2027)
3. Uudistushakkuiden suojakaistat (ha) Suomen metsäkeskuksen luontolaadun seurannan hakkuisiin liittyvistä vesiensuojelun tarkastuksista)

7 Päämäärä 3: Rakennamme kilpailukykyistä toimintaympäristöä uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla sekä vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla

7.1 Toimenpide: Vahvistamme soveltavan tutkimuksen ja käytännön työn yhteyttä ja tukeudumme perustutkimukseen

Valmistelemme ja linjaamme alueellisen metsäalan käytännönläheisen tutkimusohjelman.

Tutkimusohjelmaan valitaan metsäalalle keskeisimpiä alueella kehitettäviä käytännön asioita. Niiden tehokkaaseen valmisteluun, rahoituksen varmistamiseen ja toteuttamiseen etsitään keinoja. Ohjelman laadinnassa tukeudutaan lisäksi Keski-Suomen älykkään erikoistumisen valintoihin, joita ovat bio- ja kiertotalous, uudistuva teollisuus ja hyvinvointi.

Uutta tutkimustietoa jalkautetaan toimijoille esimerkiksi tiedonvälitys- ja kehittämishankkeiden avulla. Vuosittain toteutetaan maakunnallinen metsäpäivä alan yhteistyön vahvistamiseksi.

7.1.1 Keskeiset vastuutahot ja seurantamittarit

Keskeiset vastuutahot: Metsäkeskus, Keski-Suomen liitto, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Teknologian tutkimuskeskus VTT, Luonnonvarakeskus, Syke

Keskeiset seurantamittarit:

1. Tutkimushankkeiden volyymi (€)
2. Alueen toimijoiden kokoontumiset ja keskustelufoorumit (kpl) ja osallistujat (kpl),
3. Tiedonvälityshankkeiden volyymi (€).

7.2 Toimenpide: Toteutamme selvityksen metsien uusista ansaintalähteistä ja ekosysteemipalveluista ja teemme näkyväksi kehittyvien markkinoiden toimivuuden

Toteutamme alueellisen markkinaselvityksen metsään liittyvistä uusista liiketoimintamahdollisuuksista. Tuotamme tietoa uusista ansaintalähteistä, luonnonarvomarkkinasta ja metsien uusista ekosysteemipalveluista, kuten

virikistyksestä ja hyvinvointiarvoista sekä teemme näkyväksi kehittyvien markkinoiden toimintaa.

Tulokset raportoidaan toimeenpanoryhmille ja ryhmät etsivät niiden pohjalta keinoja tukea uusia liiketoiminta-avauksia. Havainnoista ja uusista liiketoimintamahdollisuuksista viestitään alueen toimijoille osana metsäohjelman toteutusta.

7.2.1 Keskeiset vastuutahot ja seurantamittarit

Keskeiset vastuutahot: Metsäkeskus, Luonnonvarakeskus, Työtehoseura, Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu, BioBoosters by Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja Tiimiakatemia. Keski-Suomen elinvoimakeskus.

Keskeiset seurantamittarit

1. Uusien liiketoimintapotentiaalien volyymi (€)
2. Vireille saadut uudet liiketoiminnot ja tuotteet (kpl)

7.3 Toimenpide: Kehitämme yhdessä uusia luonto- ja biopohjaisten tuotteita ja palveluja

Kehitämme metsäalalle räätälöityä innovaatio- ja yrityskehityspalvelua verkostoyhteistyönä.

Toteutukseen kuuluvat esimerkiksi

- metsään liittyvät liike- ja tuoteideahaasteet ja muunlaiset ideointiprosessit
- alustojen luominen uusien tuotteiden ja palveluiden testaamiseen ja pilotointiin ml. ekologinen kompensatio ja luonnonarvomarkkina sekä tähän liittyvä arvonnääritys
- aktiivinen viestitä uusista liiketoiminta- ja palvelumuodoista.

Rohkaisevien esimerkkien esille tuominen toimii inspiraationa uusille avauksille.

Verkostoyhteistyötä organisoii toimeenpanoryhmä.

7.3.1 Keskeiset vastuutahot ja seurantamittarit

Keskeiset vastuutahot: Metsäkeskus, kuntien elinkeinotoimet ja -yhtiöt, Yritystehdas, BioBoosters by Jyväskylän ammattikorkeakoulu, yritysten kehitysvastaavat, Keski-Suomen elinvoimakeskus, Keski-Suomen Kylät ry.

Keskeiset seurantamittarit:

1. Metsä- ja luontoalan uudet yritykset
2. toteutetut ideointi- tai yhteistyötapaukset
3. pilotoinnit (kpl)

8 Toimeenpano ja seuranta

Keski-Suomen metsäneuvosto edistää ja seuraa toimenpiteiden toteutumista. Toimenpidekohtaisten mittareiden lisäksi seurannassa käytetään Metsäkeskuksen verkkosivuilta löytyvää koostetta [metsien kehityksestä maakunnittain](#), [Luonnonvarakeskuksen metsätilastoja](#) sekä [Metsäkeskuksen avointa metsä- ja luontotietoa](#).

Ohjelman välitarkastus ja toimenpiteiden päivittäminen tehdään vuonna 2028.

Metsäneuvostot antavat vuosittain metsäkeskuksen johtokunnalle lausunnon, jossa esitetään valtion tukien tarve eri toimenpiteille sekä tarvittavan määrärahan suuruus. Tukisuunnitelman on pohjaututtava metsäohjelman tavoitteisiin. Vuosittain päivittyvät metsätalouden kannustinjärjestelmän tavoitteet (vuoden 2025 tavoitteet on esitetty liitteessä 2).

Seurantamittareiden pohjatietona hyödynnetään Luonnonvarakeskuksen koostamaa KMS2035:n seurantaan laadittua mittaristoa sekä Suomen metsäkeskuksen metsä- ja luontotietoa. Luonnonvarakeskuksen tuottamassa mittaristossa on myös yleisiä metsäalan kehitystä kuvaavia tilamittareita sekä toimenpiteiden panosmittareita. Keskeisimmät mittarit on kirjattu toimenpiteittäin osioihin 5–7.

Lisätietoa: [Kansallisen metsästrategian 2035 mittarit](#)

Toimenpiteisiin valittujen mittareiden lisäksi seurannassa voidaan käyttää myös muuta saatavilla olevaa tietoa, kuten Metsäkeskuksen [avointa metsä- ja luontotietoa](#) ja [koostetta metsien kehityksestä maakunnittain](#). Erilaisiin aineistoihin perustuen Metsäkeskuksen asiantuntijat voivat tuottaa tausta-aineistoa maakuntien yleisen kehityksen seurannan tueksi. Esimerkkejä tällaisista analyyseistä ovat [liitteessä 3](#) esitetty hakkuupotentiaalin laskenta ja [liitteessä 4](#) esitetyt metsänhoitoehdotukset.”

Neuvosto seuraa tavoitteiden edistymistä sekä toimintaympäristön kehitystä ja tekee tarvittaessa muutoksia ohjelmaan.

9 Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnin menetelmä

Vaikutusten arvioinnoissa tarkasteltiin ohjelman taloudellisia, ekologiaa, sosiaalisia ja kulttuurivaikutuksia sekä tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavia epävarmuustekijöitä. Arviointi oli etukäteisarviointia siitä, millaisia merkittäviä vaikutuksia ohjelman toimenpiteillä olisi toteutuessaan.

Keski-Suomen alueellisen metsäohjelman vaikutusten arvioinnin suoritti Keski-Suomen ympäristövaikutusten arviointiryhmä (YVA-ryhmä) 18.8.2025. Kysely tausta-aineistoinen (alueellisen metsäohjelman luonnos, nykytila-analyysi, ja saatekirje, jossa ohjelman päämäärät ja toimenpiteet tiivistetysti) jaettiin koko ryhmälle 1.7. ja kyselyyn vastattiin ajalla 1.7.– 13.8.2025 anonyymisti.

Arvioinnit tehtiin Webropol-kyselynä arviointityökalua apuna käyttäen. Vaikutuksia arvioitiin käyttäen asteikkoa ++, +, 0, -, --? (voimakkaasti myönteinen, myönteinen, ei vaikutusta, kielteinen, voimakkaasti kielteinen, ei tietoa/ei arvioitavissa) sekä sanallista arviointia.

Metsäneuvosto käsitteli tehdyn arvioinnin ja huomioi arvioinnin tulokset ohjelmaluonnoksen viimeistelyssä ennen ohjelman lähettämistä lausunnoille.

9.1 Arvioinnin tulokset

Keski-Suomessa arviointiryhmä arvioi luonnosvaiheessa ohjelman toteuttamisen kokonaisvaikutukset hyvin myönteisiksi.

Taulukossa on esitetty ohjelman vaikuttavuuden kokonaisarvio ennakkokyselyn pohjalta, jossa vaikutukset on arvioitu eri ulottuvuuksilla (taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen).

Kukin arvioija (7 hlö) antoi arvion jokaisen toimenpiteen (9 kpl) vaikutuksista eri ulottuvuuksilla (4 kpl). Taulukkoon on laskettu yhteen kaikki annetut arviot, joita saatiin yhteensä 250 kpl. Taulukkoon on johdettu myös prosentuaalinen arvio vaikutuksesta.

- Kokonaisuutena ohjelman arvioitiin tuottavan myönteisiä vaikutuksia (74 % kokonaisarviosta). Myönteisten arvioiden osuus oli 60 prosenttia ja voimakkaasti myönteisten osuus 14 prosenttia arvioista.
- Kielteisten vaikutusten osuus arviossa oli kolme prosenttia. Negatiiviset arviot painottuivat taloudelliseen ja ekologiseen ulottuvuuteen.
- Kuudentoista prosentin osuus arvioitiin vaikutuksia tuottamattomiksi.

- Seitsemän prosentin osuudelle ei voitu antaa arviota.

Vaikutukset	- -	-	0	+	++	Ei tietoa/ arvioitavissa
Taloudelliset	0	3	8	45	7	0
Ekologiset	0	3	7	36	15	2
Sosiaaliset	0	0	10	42	9	2
Kulttuuriset	0	1	16	27	3	14
Yhteensä	0	7	41	150	34	18
	0 %	3 %	16 %	60 %	14 %	7 %

Taulukko 4. Alueellisen metsäohjelman vaikutusten arvioinnin tulokset. Arvioinnin suoritti Keski-Suomen YVA-ryhmä ajalla 1.7 – 13.8.2025. Arviointiryhmä kokoontui 16.8.2025.

9.1.1 Ympäristövaikutusten arviointiryhmän sanallinen päämäärien arviointi

YVA-ryhmän kokouksessa 18.8.2025 käyty keskustelu rikasti arviointia.

Arviointikokouksen huomattiin Keski-Suomen alueellisen metsäohjelman toimenpiteiden olevan Suomen maa- ja maaseutupolitiikan suunnitelman mukaisia ja Keski-Suomen metsäohjelma on siis linjassa kansallisen maaseutupolitiikan toimenpiteiden kanssa. Yleisesti toimenpiteitä arvioitaessa todettiin, että vastuutahojen puuttuminen vaikeuttaa toimenpiteiden toteutumisen todennäköisyyden arviointia. Keskustelussa tarkennettiin kuitenkin, että arvioinnin taustamateriaalissa olleissa liitteissä (alueellisen metsäohjelman luonnos) oli mainittu kuhunkin toimenpiteeseen mahdollisia vastuutahoja ja keskeisiä seurantamittareita.

Huomiot päämäärästä 1:

- Metsänomistajakunta monipuolistuu ja on tärkeää, että tarjolla on monia hyväksyttäviä metsänkäyttötapoja.
- Virkistys on ekosysteemipalveluiden kulttuuripalvelu. On tärkeää tunnistaa metsien virkistysarvot sekä niihin kytkeytyvä kulttuuri ja ylläpitää sitä
- Kulttuurivaikutuksissa mainittiin metsäsuhde ja nuorten metsäammatit. Kulttuuria voisivat olla myös muu aineeton metsäalan kulttuuri, kulttuuriperintö ja kulttuurimaisema sekä muinaisjäännökset, joita ei ohjelmassa sanoitettu.
- Muinaisjäännökset ovat yksi esimerkki metsästä fyysisen kulttuurin paikkana. Keski-Suomen museossa on vuonna 2025 käsitelty yli 250

metsänkäyttöilmoitusta. Metsäalan ammattilaiset siis suojelevat kulttuuriperintöä ja osallistuvat sen hoitamiseen, mutta ovat toisaalta myös vastuussa siitä, että eivät vaikka tiedon puutteen vuoksi aiheuta vahinkoa niille.

- Sosiaaliset vaikutukset arvioitiin melko positiiviksi. Vastaaajia kuitenkin mikä mietitytti arvion todenmukaisuus, sillä esimerkiksi lähimetsien käsittelyn vaikutukset asukkaisiin ovat negatiivisia. Sosiaaliset vaikutukset ovat erilaisia katsoen metsätaloutta harjoittavan metsänomistajan tai esimerkiksi metsiä virkistykseen hyödyntävän kansalaisten näkökulmaa.
- Ekologisten seikkojen arviointi näyttää ylioptimistiselta nykytilanteeseen nähden. Haasteena on erityisesti metsien eliölajiston edelleen jatkuva uhanalaistuminen.
- Kestävä ja monipuolinen metsien käyttö on vaikutuksiltaan positiivista. Todellinen ekologinen tilanne ei ole näin positiivinen. Kehityksen kääntämiseksi positiiviseen suuntaan tarvittaisiin iso strateginen muutos

Huomiot päämäärästä 2:

- Talouden ja luonnon tasapainon arviointi on sitä arvioivan henkilön näkökannasta riippuva kysymys.
- Pystytäänkö ohjelman ilmastovaikutuksia ja esimerkiksi ohjelman vaikutusta Keski-Suomen ilmastotavoitteisiin arvioimaan riittävällä tarkkuudella.
- Nykyinen metsänhoidon toimenpidevalikoima voi vaikuttaa ilmastomuutokseen negatiivisesti, joten toimenpidevalikoiman monipuolistaminen on tärkeää. Metsämaan hiilen vapautumista pitäisi hillitä. Yli puolet metsän hiilestä on sitoutunut maaperään, ja vain puolet puustoon.
- On helppo ymmärtää päämäärän vaikutusten olevan positiivisia.
- Kaikki on suhteellista. Suositusten noudattaminen on hyvä, mutta olisiko niiden ylittäminen mahdollista ja jopa tavoiteltavaa.

Huomiot päämäärästä 3:

- Metsäneuvojen ja asiantuntijoiden osaamisen lisääminen kasvattaa heidän luottamustaan omiin taitoihinsa.
- Päämäärän 3 kohdalla mietittiin arvioinnissa käytettyä arviointiasteikkoa. Joskus arvioinnissa käytetty myös merkintää +/-, joka kuvaa arvioinnin kohteen hyviä ja huonoja vaikutukset samaan aikaan. Erityisesti tässä päämäärässä jokin toimenpiteellä edistettyä innovaatio tai alan kehittyminen tiettyyn suuntaan voi aiheuttaa sekä myönteisiä että negatiivisia vaikutuksia.
- Päämäärän 3 kulttuurivaikutuksia on vaikea hahmottaa.

10 Liitteet

Liite 1: Valtakunnallisen tilannekuvan yhteenveto

Metsäkeskuksen asiantuntijat tuottivat metsäneuvostoille ja metsäohjelmien valmisteluryhmille valtakunnallisen metsäalan tilannekuvan ohjelmien laatimisen ja alueiden tilannekuvien laatimisen tueksi.

Analyysissa tarkastelussa olivat poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset, tekniset, ekologiset ja lainsäädännölliset näkökulmat (PESTEL-analyysi).

Poliittinen (P) tilannekuva on muuttunut huolestuttavaksi ja sisältää huomattavan määrän epävarmuuksia. Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama epävarmuus niin talouteen kuin energiasektorillekin ovat nopeuttaneet energiaomavaraisuuden kehittymistä. Samalla puun hinta on noussut.

Monimuotoisuuden heikentymiseen ja ilmastonmuutokseen liittyvät kansainväliset sekä EU:n metsä-, energia- ja ympäristöpoliittiset sitoumukset ja sopimukset vaikuttavat lähitulevaisuudessa merkittävästi Suomen metsäsektoriin. Muutokset tulevat näkymään mm. kansallisissa toimissa luonnon ennallistamiseksi sekä metsien kasvun ja hiilensidonnan lisäämistoimissa.

Taloudessa (E) metsätalouden merkitys Suomen kansantaloudelle on merkittävän suuri ja se on kasvamassa puun kysynnän lisääntymisen myötä. Alan liikevaihto ja työpaikat ovat taantuman jälkeen hiljalleen kasvamassa talouden epävarmuudesta huolimatta. Ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät metsätuhoriskit on huomioitava uhkana metsätaloudelle monimuotoisuutta korostavina ilmastokestävinä toimina. Myös metsien monipuolinen käyttö korostuu metsätalouden rinnalla.

Sosiaaliset ja kulttuuriset näkökulmat (S) sisältävät monipuolisen joukon muutostekijöitä, joilla on suuri vaikutus metsien käyttöön. Suomalaisilla on pääosin vahva metsäsuhde. Metsäsuhde kaipaa uudistamista, kun entistä suuremmalla joukolla ei ole suoraa suhdetta omaan metsään. Julkinen keskustelu metsien hyödyntämisestä on tällä hetkellä valitettavan kärjistynyttä ja polarisoitunutta. Metsien omistusrakennetta olisi syytä korjata aiemmin tehtävillä sukupolvenvaihdoksilla ja aktiivisella kuolinpesien purkamisella. Tällä olisi vaikutuksensa myös metsien aktiiviseen hoitoon ja metsien kasvuun. Lasten ja nuorten metsäosaamisen lisääminen edistäisi tulevien sukupolvien myönteistä suhtautumista metsien kestävään käyttöön. Tällä olisi oma vaikutuksensa myös metsäalan kiinnostavuuteen opiskelualana. Haasteena kun on jo tällä hetkellä alan työvoiman saatavuus ja koulutuksen saavutettavuus tehtyjen säästöjen myötä.

Teknisestä (T) näkökulmasta metsäala kehittyy edelleen nopeasti. Entistä huomattavasti tarkemmassa kaukokartoituspohjaisessa metsätiedon tuottamisessa pystytään tuottamaan lisäksi tietoa mm. metsien muusta rakenteesta, hiilensidonnasta, monimuotoisuudesta jne. Teknologinen kehitys parantaa konetyön tuottavuutta ja uudet menetelmät tehostavat työtapoja. Suuri ongelma on alemman tieverkon ja sen siltojen kunto ja niihin liittyvä korjausvelka.

Ekologinen (E) näkökulma on vahvistunut metsien hyödyntämisessä. Talousmetsien luonnonhoito on kiinteä osa metsänhoitoa. Tavoitetaso monimuotoisuudessa tulee nousemaan EU:n biodiversiteettistrategian ja ennallistamisasetuksen ja muun tulevan EU-sääntelyn myötä. Kansallinen ennallistamissuunnitelma valmistuu viimeistään elokuussa 2026. Lisäksi suurella osalla alueista laaditaan luonnon monimuotoisuuden ohjelmia (LUMO). Ohjelmilla tulee olemaan suuria vaikutuksia metsien käyttöön. Tarkempi toimeenpano selviää myöhemmin ja se on huomioitava jatkossa metsäohjelmien sisällössä sekä toimeenpanossa.

Lait (L), määräykset ja muut ohjauskeinot vaikuttavat koko ajan enemmän siihen, miten metsiä voidaan hyödyntää. Yleisesti voidaan sanoa, että metsäalaa ohjaa entistä enemmän muilta toimialoilta tuleva ohjaus. Erityisesti monet EU-aloitteet koskevat metsiä. Etenkin maatalous-, ympäristö- sekä ilmasto- ja energiapolitiikassa on useita asetuksia ja direktiivejä, jotka vaikuttavat suoraan tai välillisesti myös metsätalouteen sekä -teollisuuteen.

Metsätalouden määräraikaisen kannustejärjestelmälain (metka) perusteluiden mukaan tukijärjestelmällä kannustetaan maanomistajia aktiivisiin ja oikea-aikaisiin toimiin. Tuettavia työlajeja ovat taimikon ja nuoren metsän hoito, terveyslannoitus, suometsän hoitosuunnitelma, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekeminen, metsätaloutta palvelevien yksityisteiden perusparantaminen, ympäristötuki, metsäluonnon hoito ja kulutus. Määräraha on ollut pienenemään päin.

Päättäneellä EU-kaudella 2019–2024 annettiin lukuisia asetuksia, joilla ohjataan metsien käyttöä. Taustalla vaikutti Vihreän kehityksen ohjelma, jolla pyritään hillitsemään ja sopeutumaan ilmastomuutokseen sekä estämään luonnon monimuotoisuuskatoa. Niiden pohjalta laaditaan parhaillaan monia kansallisia toimeenpanosuunnitelmia. Niiden vaikutus metsien käyttöön tulee tulevaisuudessa olemaan suuri, kuten aiemminkin on todettu.

Ennallistamisasetus (EU) edellyttää, että luontodirektiivin kunkin luontotyyppien heikentyneestä pinta-alasta on toteutettava ennallistamistoimia 30 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. Vuoteen 2040 mennessä ennallistamistoimien on

katettava 60 prosenttia ja vuoteen 2050 mennessä 90 prosenttia luontotyyppiryhmien heikentyneestä pinta-alasta.

Metsäkatoasetuksen (EU) myötä toimijoille tulee velvollisuus selvittää käyttämänsä puun alkuperä ja hankintaketju, millä osoitetaan, ettei se aiheuta metsäkatoa. Suomessa metsäkatoasetuksen kansallista soveltamista valmistelewan työryhmän toimikautta on jatkettu vuoden 2025 loppuun.

Uusiutuvan energian direktiivi (RED III) (EU) tiukentaa metsäbiomassan kestävyyskriteerejä, mutta tämän vaikutusten arvioidaan jäävän suhteellisen vähäiseksi.

Liite 2: Metsätalouden kannustinjärjestelmän tavoitteet

Puuntuotannon tuet

Maa- ja metsätalousministeriön vahvistamat puuntuotannon tuet (metka) 2025. Eurot on muutettu suoritteiksi arvioidun keskihinnan mukaan. Suoriteluvut on pyöristetty lähimpään kymmeneen tai sataan. Tavoitteet asetetaan vuosittain.

Maakunta	Taimikon ja nuoren metsän hoito, ha	Terveyslannoitus, ha	Suometsän hoito, ha	Metsätien perusparannus, m
Etelä-Karjala	3 100	410	100	6 200
Etelä-Pohjanmaa	8 000	1 400	580	8 200
Etelä-Savo	8 500	1 210	100	6 100
Kainuu	4 900	1 330	310	8 400
Kanta-Häme	2 900	620	170	6 100
Keski-Pohjanmaa	1 900	530	300	5 900
Keski-Suomi	9 400	1 080	290	9 200
Kymenlaakso	2 100	380	130	5 900
Lappi	10 300	1 010	620	39 000
Pirkanmaa	6 200	580	230	9 100
Pohjanmaa	3 500	640	1 460	14 700
Pohjois-Karjala	6 600	2 180	330	13 100
Pohjois-Pohjanmaa	14 500	3 250	2 090	39 200
Pohjois-Savo	10 300	4 620	450	6 800
Päijät-Häme	3 900	420	110	6 100
Satakunta	3 600	460	400	6 400
Uusimaa	2 700	410	130	13 600
Varsinais-Suomi	3 500	470	180	5 900
Yhteensä	106 000	21 000	8 000	210 000
Suoritetavoite yht.	106 000 ha	21 000 ha	8000 ha	210 km
€/ha, €/m	279	167	210	12
Pienpuun keruutavoite	40 000 ha			

Luonnonhoidon tuet

Metsäluonnon hoidon edistämisen tukivarojen (metka) käytön suunnitelma maakunnittain vuonna 2025. Edeltävien vuosien tukivarojen käyttö ohjaa tulevaa tukien käytön suunnittelua. Tukien jakautumiseen työlajien välillä on mahdollista tehdä muutoksia ja tukivaroja voidaan siirtää eri alueille tarpeen mukaan, jos varoja jää käyttämättä.

Maakunta	Luonnonhoito (€)	Ympäristötuki (€)	Yhteensä (€)
Etelä-Karjala	144 726	1 101 246	1 245 972
Etelä-Pohjanmaa	211 962	996 658	1 208 620
Etelä-Savo	266 443	1 106 641	1 373 084
Kainuu	231 822	1 111 360	1 343 182
Kanta-Häme	246 550	1 118 123	1 364 673
Keski-Pohjanmaa	137 353	902 474	1 039 827
Keski-Suomi	208 967	1 158 454	1 367 421
Kymenlaakso	130 000	1 035 028	1 165 028
Lappi	266 363	1 259 724	1 526 087
Pirkanmaa	261 862	1 165 980	1 427 842
Pohjanmaa	135 095	858 657	993 752
Pohjois-Karjala	216 118	1 176 271	1 392 389
Pohjois-Pohjanmaa	405 587	1 625 231	2 030 818
Pohjois-Savo	299 564	1 215 335	1 514 899
Päijät-Häme	206 745	1 194 928	1 401 674
Satakunta	130 000	969 091	1 099 091
Uusimaa	232 596	1 147 356	1 379 952
Varsinais-Suomi	138 681	1 126 059	1 264 740
Yhteensä	3 870 432	20 268 616	24 139 049

Taulukon jaottelu perustuu valtion talousarvioesitykseen, jossa esitetään ympäristötuki erillisenä ja luonnonhoitoon ovat yhdistettyinä metsäluonnon hoitohankkeet, Helmi-elinympäristöohjelman toimenpiteet ja kulutus.

Valtakunnallinen tavoitetaso metsäluonnon hoidon edistämisen työmäärille

Tavoitetaso metsäluonnon hoidon edistämisen työmäärille vuonna 2025. Tavoitetasot määritellään maa- ja metsätalousministeriön ja Metsäkeskuksen välisessä tulossopimuksessa.

Tavoitteet on jaoteltu Metso- ja Helmi-ohjelmien sekä vesienhoidon toimenpideohjelmien tavoitteisiin. Maakuntakohtaista jaottelua ei tehdä, koska luonnonhoidon työlaajien elinympäristöistä, suunnitteluun ja toteutukseen käytössä olevista resursseista ja muista vaikuttavista tekijöistä ei ole käytössä yksityiskohtaista maakunnittaista tietoa. Metso- ja Helmi-ohjelmiin ohjataan varoja pääosin Ympäristöministeriön, Metsähallituksen ja elinvoimakeskusten kautta. Alla olevat luvut koskevat Maa- ja metsätalousministeriön ja Suomen metsäkeskuksen välistä tulossopimusta.

Helmi-ohjelman toimeenpano:

Toimenpide	Tavoite
Soiden ennallistaminen	400 ha/v
Vesien palautus suojeluosille	6 kpl/v
Lintukosteikkojen perustaminen ja kunnostus	8 kpl/v

Muut toimenpiteet:

Toimenpide	Tavoite
Kulutus	200 ha/v
Vesiensuojelun toimenpideohjelman hankkeet	10 kpl/v

Liite 3: Hakkuupotentiaalilaskelma maakunnittain

Taulukossa on esitetty maakunnittainen suurimpaan ylläpidettävissä olevaan hakkuukertymään perustuva hakkuupotentiaali (ha/v) vuosille 2025–2034.

Taulukko kuvaa myös, miten hakkuukertymä voitaisiin toteuttaa.

Arvio hakkuupotentiaalista hakkuutavoittain on tehty Metsäkeskuksen metsävaratietojen pohjalta. Metsävaratieto on sovitettu [Luonnonvarakeskuksen arvioihin](#) suurimmasta ylläpidettävissä olevasta (SY) aines- ja energiapuun hakkuukertymästä.

Maakunta	Kasvatushakkuu	Uudistushakkuu	Jatkuva kasvatus	Yhteensä
Etelä-Karjala	15 600	3 700	400	20 000
Etelä-Pohjanmaa	25 100	12 300	500	38 000
Etelä-Savo	35 800	13 000	1 100	50 000
Kainuu	41 200	11 400	3 200	56 000
Kanta-Häme	10 700	4 100	300	15 000
Keski-Pohjanmaa	10 200	2 800	400	13 000
Keski-Suomi	48 200	13 500	1 600	63 000
Kymenlaakso	11 300	3 000	300	15 000
Lappi	82 200	16 900	10 700	110 000
Pirkanmaa	29 600	10 900	1 100	42 000
Pohjanmaa	21 400	4 300	300	26 000
Pohjois-Karjala	50 000	16 000	2 100	68 000
Pohjois-Pohjanmaa	72 800	22 600	5 500	101 000
Pohjois-Savo	51 700	15 400	1 500	69 000
Päijät-Häme	12 200	5 000	400	18 000
Satakunta	15 100	6 100	500	22 000
Uusimaa	13 800	6 200	900	21 000
Varsinais-Suomi	13 300	6 900	400	21 000
Yhteensä	560 000	174 100	31 200	765 000

SY:n ja täysimääräisten ensiharvennusten määrittämisessä on käytetty metsävaratiedon kymmenen vuoden keskiarvoa suhteellisista hakkuukertymistä hakkuutavoittain.

Hakkuukertymät hakkuutavoittain on muutettu pinta-aloiksi (hehtaareiksi) vuoden 2024 metsänkäyttöilmoitusten keskimääräisten maakunnittaisten hakkuukertymien (m³/ha) pohjalta.

Keski-Suomessa Luonnonvarakeskuksen määrittämään suurimpaan ylläpidettävissä olevaan hakkuukertymään perustuva hakkuupotentiaali (m³/v) vuosille 2025–2028 voisi toteutua seuraavasti: harvennushakkuilta kertyy 2 454

100 m³/a, ensiharvennuksilta 451 000 m³/a, ylispuiden poistosta 21 240 m³/a (nämä yhteensä yo. taulukossa sarakkeessa "kasvatushakkuut"). Uudistushakkuilta kertyy 3 870 000 m³/a ja jatkuvan kasvatuksen hakkuilta kertymä olisi 173 480 m³. Yhteensä suurin ylläpidettävä hakkuukertymä olisi näin 6 970 000 m³/a.

Jatkuvan kasvatuksen osuuden määrittelyssä lähteenä on käytetty Metsäkeskuksen metsänkäyttöilmoituksia vuodelta 2024. Jatkuvan kasvatuksen keskimääräinen poistuma on laskettu käyttäen Luonnonvarakeskuksen synteesiraportin mukaista keskipoistumaa (7,2 m³/ha/v * hakkuukiertona 15 vuotta = 108 m³/ha).

Liite 4: Hoitoehdotukset

Taulukossa on kuvattu hoitoehdotukset (ha/v) maakunnittain vuosille 2025–2034. Ehdotukset perustuvat Metsäkeskuksen metsävaratietoon.

Varhaishoidon perusteena on seuraavan viiden vuoden tarpeen keskiarvo, taimikonhoidossa ja nuoren metsän hoidossa seuraavan kymmenen vuoden tarpeen keskiarvo.

Maakunta	Taimikon varhaishoito	Taimikonhoito	Nuoren metsän hoito
Etelä-Karjala	6 300	3 200	1 100
Etelä-Pohjanmaa	11 900	5 600	2 500
Etelä-Savo	14 800	7 300	2 400
Kainuu	9 400	5 100	3 200
Kanta-Häme	5 100	1 800	900
Keski-Pohjanmaa	3 500	1 600	700
Keski-Suomi	15 700	7 200	2 900
Kymenlaakso	4 400	2 000	700
Lappi	16 800	8 500	1 500
Päijät-Häme	5 600	2 500	900
Pirkanmaa	13 800	5 400	1 900
Pohjanmaa	6 900	2 600	1 500
Pohjois-Karjala	16 900	7 200	2 500
Pohjois-Pohjanmaa	22 400	11 200	3 400
Pohjois-Savo	17 900	7 500	3 600
Satakunta	7 000	3 000	1 000
Uusimaa	6 100	2 600	1 000
Varsinais-Suomi	6 900	2 400	900
Yhteensä	191 400	86 800	32 600

Taimikon varhaishoidossa puun korkeus 1,2–3 metriä ja taimikonhoidossa 3–7 metriä. Nuoren metsän hoidossa puun läpimitta < 12 cm.